

Maatregelen tegen ongedierte zonder gif

Je hond of kat heeft vlooiën, je hebt mieren in huis of je hebt slakken in de tuin die jouw bloemen of sla opeten. Als je daar wat aan wil doen, heb je een ruime keus uit chemische en synthetische middelen om het ongedierte te bestrijden. De meeste van die middelen zijn zeer giftig voor mensen (vooral kinderen), voor het huisdier (je hond kan er heel ziek van worden) en ook andere dieren (zoals wormen, vogels, egels, etc.). Het gif toegepast bij kat of hond kan zich verspreiden via uitwerpselen, urine en haren. Zwemmende honden brengen deze middelen in plassen, sloten, beken en poelen.

Het merendeel van bestrijdingsmiddelen tegen ongedierte is dermate giftig dat ze in de land- en tuinbouw ter bestrijding van insectenplagen inmiddels verboden zijn. Door een rare wetgeving mogen ze elders wel worden gebruikt en komen zo alsnog in onze leefomgeving terecht.

Twee voorbeelden van giftigheid:

Als vogels de haren van honden die behandeld zijn met een chemisch vlooiënmiddel gebruiken voor hun nesten, dan kan dit leiden tot [sterfte van de jonge vogeltjes](#). Dus pas op als je kinderen en jijzelf je lieve hond aait!

Middelen tegen ongedierte zijn al in zeer kleine hoeveelheden schadelijk voor insecten en spinnen. Een voorbeeld: de dosis imidacloprid die voor de behandeling van een hond van 10 tot 20 kg geadviseerd wordt, kan 30 miljoen bijen doden!

Maar ... er zijn goede niet-giftige alternatieven!

Algemene richtlijnen als je last hebt van ongedierte:

1. Vraag jezelf af hoe ernstig het probleem is.
2. Voorkomen is beter dan genezen.
3. Ga op zoek naar alternatieve, niet-giftige middelen.
4. Als je per se chemische middelen wilt gebruiken, kies dan de minst giftige.
5. Ook natuurlijke middelen kunnen giftig zijn. Lees de bijsluiters.

Hoe ernstig is het probleem?

Mieren tussen de tegels, slakken op je planten, wespen als je buiten zit te eten, muggen die je nachtrust verstoren: ervaar je het als ernstig? Zo ernstig dat je toch overgaat tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen, die schadelijk zijn voor de gezondheid van mens en dier? Probeer allereerst het ongedierte te voorkomen.

Een weerbaar huisdier

Voorkomen is beter dan optreden achteraf. Maatregelen ter voorkoming van vlooiën en teken zijn:

- Honden en poezen regelmatig kammen met de vlooiënkam. Spoel de uitgekamde insecten door de WC.
- Geen vaste vloerbedekking leggen waar ongedierte zich goed in kan verbergen.
- Was regelmatig dekens of kussens waarop het dier vaak ligt.
- Regelmatig zuigen of vegen om eventuele parasieten en hun eieren te verwijderen.
- Voedsel aanbieden met middelen met anti parasitaire eigenschappen zoals (fijn gemalen) knoflooktabletjes of andere geneeskrachtige planten.
- Regelmatig behandelen van de haren met etherische oliën.
- Regelmatig op teken controleren en ze direct verwijderen.

Een weerbare omgeving in en rondom het huis

Waardoor is er ongedierte in of rond huizen? Mieren, vliegen en wespen zijn op zoek naar voedsel. Mollen zoeken naar regenwormen in het gazon. (On)kruiden maken gebruik van de ruimte die er is in onze tuin of tussen de tegels. Schimmels gedijen meestal op vochtige oppervlakten. Mossen en algen gedijen in de schaduw. Je kan plagen en ongedierte helpen voorkomen door minder voedsel of ruimte te bieden. Er zijn veel manieren om te voorkomen dat je last krijgt: zie [Tips tegen plagen en ongedierte in huis | Milieu Centraal](#).

Een weerbare (moes)tuin

Er zijn vele ziekten en plagen die jouw voedselplanten kunnen aantasten, zoals slakken, wortelvliegen en luizen. De folder "Gifvrij eten uit eigen moestuin" geeft aan hoe je stappen kan zetten om plagen te voorkomen. Zie ook het [overzicht van het tuinierenforum](#).

Waar vind ik in Twente bestrijdingsmiddelen tegen ongedierte die niet giftig zijn?

- Geen specifiek bedrijf bekend bij de opstellers van deze folder.
- [Welkoop](#): Deze winkel heeft een ruim aanbod van giftige middelen. Natuurlijke middelen staan wat verborgen en zoals hierboven aangegeven kunnen deze óók giftig zijn.

Wat zijn goede alternatieven?

- [ECOstyle](#) biedt natuurlijke middelen. Echter, daar zitten ook plantaardige middelen bij die giftig zijn voor mens en dier. Dat staat in het algemeen duidelijk aangegeven. Het is beter zonder natuurlijke giften.
- Etherische oliën tegen vlooiën en teken op honden en katten zelf maken, zie bijvoorbeeld [Etherische Olie voor Vlooiënbestrijding](#).
- Er zijn ook blokjes schapenvet met knoflook te koop, onder andere bij [NaturalAnswer](#).

Kies de minst schadelijke chemische middelen

Als je toch besluit giftige middelen te gebruiken voor je huisdier, let dan op het volgende:

1. Gebruik tabletten of injecties, maar zeker geen vlooiënbanden of druppels.
2. Let op de werkzame stof, zoek op internet uit hoe giftig deze is en kies verantwoord.
3. Gooi de verpakkingen bij klein chemisch afval.
4. Laat het huisdier de eerste tijd niet buiten zwemmen.

Bij het opstellen van deze folder is gebruik gemaakt van kennis van de [Actie Wageningen gifvrij](#).

Suggesties voor aanvullingen of verbeteringen? Stuur ze naar: twente@grootoudersvoorhetklimaat.nl

Op de website Grootouders voor het Klimaat, afdeling Twente staat (komt) de actuele versie.

2026-03-11